

16

Σταθήκανε προσεχτικά τὰ μαύρα κυπαρίσσοι
Μὲς στὸ λευκὸ τὸ πέλαγο τῶν θλιβερῶν μνημάτων,
Καὶ μιὰ λέξ κα ἀφογκάζονται καὶ μιὰ κρατοῦνε τὰ ἴσα
Τῶν μυστικῶν μοιρολογιῶν τοῦ πλήθους τῶν Μακά-
(ρων...)

* Ἀργίνο.

Κίμων Γαλάξης

(*) Τὰ 1—5 δημοσιεύματα σὲ παλιὸ φύλλο τοῦ «Νουμά».

ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Ὁ φιλέλληνας ἢ Ρωμιόφιλος, καθὼς πο-
τὸ σαστὰ θέλει νὰ λέγεται, Ἑλληνιστῆς δόξτο-
ρας Κίρκος Ντίντριχ τῆς Λευψίας, εἶχε τὴν
καλοσίγη νὰ μᾶς στέλλει γιὰ τὴν κωνοῦργια λο-
γοτεχνικῆ περιόδο τοῦ «Νουμά» μιὰ σειρά πο-
λύτιμα γράμματα τοῦ μακαρίτη ποιητῆ, λογογρά-
καὶ πρῶτον συνεργάτη μᾶς Κώστα Χητζόπου-
λου. Τὰ γράμματα αὐτὰ ἀρχίζοιμε νὰν τα δη-
μοσιεύοιμε ἀπὸ τὸ σημερινὸ φύλλο, ὅπως εἶναι
γοραζιμένα, μὲτὴν ἀνωμαλίᾳ τῆς γλώσσας καὶ μὲ
τὴν ὀρθογραφίαν τους, ποὺ δείχνουν καὶ αὐτὰ τὸ
ἀνήσυχον κ' ἐρευνητικὸν τοῦ πνεύματος. Μέσα στὰ
γράμματά του πρὸς τὸν κ. Ντίντριχ ὁ ἐσωτερικὸς
Χητζόπουλος δείχνεται ἀτόπιος καὶ ἀπιράλλατος,
ὅπως εἶπνε, μὲ ὅλες τῆς ἀρετῆς του καὶ μὲ ὅλα
τὰ ψεγάδια του: Μὲ τὴν ἀλύγιστη τιμιότητά
του, μὲ τὴν ἀκρίβειάν του εἰλικρινείαν, μὲ τὸ κριτικὸν
του ταλέντον, μὲ καὶ μὲ τὶς γκρίνιες του, τὶς
ζευξίμας του, τὴν φαρσομανίαν του, τὶς μεταλλα-
γὰς καθὲ τὸσο τῆς γνώμης του γι' ἀνθρώπους καὶ
γιὰ πράγματα. Τὰ γράμματα εἶναι στολιμένα ἀπ'
τὸ 1902 — 1910.

1

Ἀθήνα, ὁδὸς Κοραΐ 18.

Ἀγαπητέ Κάρλο,

Γιὰ νὰ μὴ σοῦ ἀπαντῶ τόσο καιρὸ ἴσως θὰ μὲ ὑ-
ποθέτης θυμαζόμενον μᾶζι σου γιὰ κείνα ποῦ μοῦ ἔγρα-
φες ὅσον ἀφορᾷ στὸ ἀρθρον μου περὶ Καμπύση εἰς
τὸ γράμμα σου. Κ' ἔτσι φαίνεται νὰ σ' ἔχουν συνει-
θίσει οἱ Ρωμοὶ νὰ σ' ἔχουν καλὸν ὄψον τοῦς παινεύ-
εις καὶ νὰ σὲ βρίζουν ὅταν τοὺς λές μὲ εἰλημνείων
τὴ γνώμη σου. Γιὰ μὲ ὅμως ἡ γνώμη τοῦ ἄλλου εἶπε
μοῦ κλονίζει εἶτε ὄχι τὴν πεποιθῆσιν δὲν ἔχει νὰ κά-
μη τίποτε μὲ τὴν προσοπακὴν συμπάθειαν. Μὲ τὸν
Καρκαβίτσον ἀφῆνης διαφωνοῦμεν ὅσον ἀφορᾷ τὴν
ἀντίληψιν τῆς τέχνης, ἀλλ' αὐτὸ δὲν μᾶς ἐμποδίζει τί-
ποτε νὰ εἴμεθα οἱ στενότεροι καὶ πιὸ ἀγαπημένοι φί-
λοι. Τὴν ἐντύπωσιν τοῦ ψεύτικου ποῦ μοῦ κάνουν τὰ
τελευταῖα του ἔργα δὲν τοῦ τὴν ἔκρυψα ποτέ, ἀλλὰ
τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην ποῦ ὁ χαρακτήρ του
ἐμπνέει—μιὰ ἐξαιρέσις μέσα στὸ ραφιέικο δόρυθρον
— δὲν τὴν ἐπηρέασε ποτε στὴν ψυχὴν μου ἢ ἐπιφύ-
λαξί μου αὐτὴ πρὸς τὸ ἔργον του.

Ἄν δὲν σοῦ ἀπάντησα λοιπὸν ἐγκαρτέροτα, ὁ λό-
γος εἶναι ὅτι ἤμουν τόσο ἀπασχολημένος ὥστε δὲν
ἔλαβα τὸν καιρὸ. Καὶ τώρα ἀκόμα εἶμαι ἀνω κάτω.
Ἡ ζωὴ μου δὲν εἶναι ἐλεύθερη ὅπως πρὶν ὅσον καὶ
μὴν μοῦ ἔγινεν ὑπὸ ἐσωτερικὴν ἐποπὴν ὁραϊότερη. Ἡ
γυναῖκα μου ἐγέννησε, ὑπόφερε πολὺ, ξαναρρώστη-
σε πάλι, ἡ μικρὴ μου Σέβτα θέλει περιποιηθῆναι, οἱ
ὄροι τῆς ζωῆς γιὰ ἕνα ξένον ὄπως εἶναι ἡ γυναῖκα
μου δὲν εἶναι τόσο εὐχάριστοι ἐδῶ — αὐτὰ καὶ τὰ
παρόμοια καὶ τὰ παρρηλόγητα εἶναι πιστεύω ἀρετὰ
νὰ σὲ πείσουν ὅτι δὲν θὰ πεί πῶς εἶμαι θυμωμένος
μᾶζι σου καὶ γι' ἑαυτὸ δὲν σοῦ ἔγραψα. Ἀδικημένος
εἶμαι ἀπὸ τὴν κλασσικὴν πατριδα μου καὶ γι' ἑαυτὸ θὰ
εὐχομαι τὸπος τῆς προσεχούσας συναντήσεώς μας νὰ
μὴν εἴηκε ἢ Ἀθήνα, ὅπως γράφεις, ἀλλὰ τὸ Μόνα-
χον πάλιν ἢ ἔστω καὶ ἡ Λευψία ἀκόμα. Ἄν κατορ-
θῶσιν νὰ βάλλω σὲ τὰξιν κάποιες ὑποθέσεις μου ἐδῶ
ἔξω τὸν Ἰούλιον ἢ Αὐγουστον λογαριάζω νὰ ξαναρ-
θῶ στὴ Γερμανία. Μιὰ νοστοργία μᾶς κατέχει κ' ἐμὲ
καὶ τὴν γυναῖκα μου γιὰ τὴν πατριδα σου, μιὰ ἀνάγκη
ἐλευθερίας διψαίει ἡ ψυχὴ μας καὶ αὐτὴ δὲν τὴ
βρίσκει κανεὶς παρὰ μόνον αὐτοῦ, στὴ βάσθη καὶ
ἀνελεύθερη Γερμανία κατὰ τὴν νεοελληνικὴν ἀντί-
ληψιν.

Ὅμως τὰ πράγματά μου πλησιάζουν τόσο στεροβά
ὥστε βέβαιος δὲν εἶμαι ἀκόμα. Ἐνα μόνον ξέρω: πῶς
ἂν δὲν ἔλθωκε αὐτὸ τὸ καλοκαίρι, τὸ ἐρχόμενον θὰ
ἔρθωμε χωρὶς ἄλλο, γιὰ πὶ τὸ νὰ ταρῆ ἡμεῖς ζωντα-
νὸς εἶναι οἰκτρότερον ἀπὸ τὸ θάνατον.

Ἄλλὰ σ' ἐκώπιστα πολὺ μὲ τὰ δικὰ μου καὶ περιμέ-
νω εἰδήσεις δικῆς σου. Εἶσαι ἀκόμα εὐτυχῆς; Εἶσαι
στὸ Βερολίνον ἀκόμα;

Πολλοὺς χορηγεταμοὺς εἰς τὴν καλὴν σου μητέρα,
τῆς ὁποίας τὴν εἰκόνα ἔχω πάντοτε μπρὸς στὰ μάτια
μου ὅταν ἐνθυμῶμαι σέ.

12.V.02.

Σὲ χορηγῶ
Μὲ ὅλην μου τὴν καρδίαν
Κώστας

Υ.Γ. Ὁ Καρκαβίτσος ἔλειψε 4 μῆνες· στὰ Θεσοβ-
λικὰ σίνδρα. Πρὸ μηνὸς ἐγύρισε καὶ εἶναι ἐδῶ τώ-
ρα. Ὅ,τι τοῦ στέλλεις διεύθυνέ το εἰς τὸ τυπογραφεί-
ον τῆς Ἐστίας κ. κ. Μάισονε καὶ Καρφιδούση. Μό-
νον ἔτσι θὰ τὸ λάβῃ ἀσφαλῶς.

2

Ἀθήνα (Πατήσια) 6)19 III 02.

Ἀγαπητέ Κάρλο,

* Σοῦ ἀπαντῶ τόσο ἀργά ἔς τὸ καλὸ σου γράμμα!
Μὰ ἤθελα πάντα νὰ ἔβρισκα τὸν ἑαυτὸν μου σὲ διά-
θεσιν κ' εὐκαίρια γιὰ νὰ σοῦ ἔγραφα πολλὰ καὶ νὰ
σοῦ πῶ τίς ἀντιρρήσεις μου σχετικῶς μὲ τὸ τελευταῖον
κεφάλαιον τοῦ βιβλίου σου τὸ ὁποῖον ἔλαβα καὶ σ' εὐ-
χαριστῶ. Ἐπρόκειτο νὰ γράψω κατὰ κ' αὐτὸ στὰ
«Παναθηναῖα» ἀλλ' ὁ κ. Μιχαηλίδης εἶναι ἕνας ἠλί-
θιος μὲ τὸν ὁποῖον ὅταν ἔχει κανεὶς κάποιον ἐγω-
ισμὸν δὲν μπορεῖ νὰ συνεργασθῆ. Γιὰ τὸν ἴδιον λόγον
δὲν βλέπεις καὶ τὴν Ἀνδρέα μέσα ἰστοῦς συνεργά-

τες του. "Αχ, άγνωστέ μου Κάρολε, τὰ φιλολογικά μας πράγματα χειροτερεύουν μέρα με την ημέρα. "Αν υπάρχουν δυό τρία πνεύματα που μπορούσε να είναι επιδεικτικά για μιάν εύσυνειδητότερη και εύφωνα ελπίη ανάπτυξη πνίγουνται μέσα 'ς τὰ ανυπερέβλητα έμποδία με τὰ όποια τὰ σφιχτοδένει ή έποχή και τὸ πνεύμα που χαρακτηρίζει την τάση τής έποχής. Βυζαντινισμός! Καλά τὸν χαρακτηρίσεις εσύ. "Εγώ τὸν έκτενω όμως περισσότερο. βλέπω την εκδήλωσή του πλατύτερη. "Εκεῖνο τὸ σημεῖο που ήθελα νὰ σοῦ χτυπήσω είναι ὅσον άφορᾷ την προσπάθεια, τὴ νόθη και ψεύτικη τάση εκείνων που οὐ τούς λές internationale. Για μένα αὐτοί είναι βυζαντινοί όσο και οί Σούτσοι. "Αν λαβαίνεις ένα νέο περιοδικό που βγαίνει, τὴ Κριτική, θὰ τὴν ἴδῃς ολοφάνερα τὴν τάση. Νὰ τούς κάμῃ ὁ Θεός internationale εκείνους που ζοῦν με τ' άποράγια τῶν ἐπιφυλλίδων του Παρισιοῦ! Μὲ τὸ μέρος τους κλίνει και σύ, γιατί ἐπηρεάζεσαι ἀπὸ τὰ προσωπικά. Καί γιατί σὲ πίκρανε ὁ Καμπύσης και ὁ Μποέμ καταδικάζεις και πηραγωγολίζεις ένα κίνημα που ἔπρεπε νὰ τὸ προσέξῃς χωρίς νὰ ταρχήθῃς ἀπὸ τὴς υπερβολές 'ς τὴς ὁπίες ἦταν φρικτὸ νὰ περιπέσει. Καί τὸ κίνημα αὐτὸ που ὁποῖον πρόσος τὸ σήθημα, ἔδωκε ὁ ἀληθινὸν - τοῦ Καμπύσης είναι μιὰ προσπάθεια πρὸς ἀπελευθέρωση ἀπὸ τὸ νεοβυζαντινισμό, και νεολεξανδρινισμό, ἔνας πόθος πρὸς ζετίνγμα ἀπὸ πάνω μας τῆς γεμάτης Ranch und Moder παριζιάνικης ἀτμόσφαιρας, πρὸς ἕνα ξάνοιγμα: Hinaus in's weite Sand! Καί εἴπῃ νὰ χρίεσαι κανείς όταν ἕνας νέος με μιὰ ἰδιοφυΐα σάν του Γρουπάου μου ἔλεγε προχθές πῶς τώρα μόλις με τὸ πηλάσασμα του Goethe ἀρχίζει νὰ αἰσθάνεται τί θὰ πῇ ἀληθινὴ τέχνη και γελᾷ και ὁ ἴδιος μ' ἐκεῖνη που του γράφει ὁ internationale Nirvanas ὁ κολλημένος πὸ πολύ 'στὰ Thiergerinn und Tocttenheim τῶν Μυλλαρμέ και Συντροπίας.

Μὴν τὸ πάσης όμως πῶς ἔχω και τὴν ἰδέα πῶς ἔγραψα και μεῖς τίποτε κάμει ὡς τὴν ὄρα! ὄχι! Αὐτὸ θὰ ἦταν μεγάλη ἀξίωση ὅπως ἔπισες και νεύρη ἀπ' αἰτίας ἀπὸ σένα ὅτι τὴν ἔγεις. Μιὰ ἀλλαγὴ διευθίνσεως, αὐτὸ εἶναι που θέλω ἔγω. Μιὰ τέτοια προσπαζομένη που νὰ μᾶς κάμῃ ἱκανούς νὰ διακοινωνε τὸ νεσὸ ἀπὸ τὸ ἄρρωστο, μιὰ διάκρισι που κάνει 'ς τὸν Παλαιᾷ διατὴν τὴν ἀκούει τὴν ἴδιαν ἐντύπωσι, ὡσάν ἡ θέα του νεοῦ 'ς τὸ λυσσοκείμενο. "Ὅτι καλοθενοῦμένη και καλοσοσοῦμένη κάθε ἐπίδοσι ἀπὸ τὰ ἔξω, ὄχι ἀνατάωτη Αἰανίλου και Εδοῦτῆ και Πλάτωνος και Νίτσε και Σίλλεο και Ράσνι και Γκαίτε και Νεουκόνσιο και Σαίξπηρο και Ψυγάου! Μοῦ θυμίζει τὸν "Άρνε του Μυιέρσον 'ς τὸ γρόμμα σου και μοῦ ἀνεῖλες τὴν καρδιά. "Αν! Τί δοροσι και ὄγεσι! Τὸ πρότεινε του Μινανλῆθ νὰ του τὸ μετακοσῶ ἄλλ' ἄμα τοῦ διηγήθηκα τί εἶπῃ ἔκόντασε. "Εἶπα τὴν τάση πῶς ἔδωκε μιὰ υπάκουσι ἄλλου του διηγήθηκα ἀπὸ τὸ νεύρη ὁ Νισθίνας. Σ' εἶπῃ ὅτι του μου μιὰ προσπάθεια τελειοσι νὰ κῆνο τὴ διάκριση του νεοῦ και του ἄρρωστου στοιχείου 'ς τὸ ἔργο του Μυιέρσον. "Αλλά δὲν ἐδημοσιεύθῃ 'ς τὰ "Παναθηναῖα" γιατί δὲν ἔστερξα νὰ συμμορφωθῶ πρὸς τὰς γλωσσικὰς ἀρχὰς του φύλλου (!). Καί του

ἐπῆρα πίσω ὅτι του εἶχα δώσει πρὸς δημοσίευσι, ποιήματα του Γκαίτε και κάτι ἄλλες μεταφράσεις. Τὸ ἴδιο συνέβη πέρουσι και με τὸν Καρκαβίτα. Τὸ διήγημα του Μυιέρσον που ἔδωκα 'ς ἕνα περιοδικό που ἔβγαλαν ἕνα μόνο ἀριθμὸ καιτὴ Βραγαπότηδες: "Ἐφθραν χρήματα τῶν ὁμογενῶν 'ς τὸ ἔξωτερικό, ἦταν ὁ Μπλάκεν" ἀλλὰ τὸ παρεμόρφωσαν φρικτὰ κ' ἐκείνοι και οὔτε ἄρεσε ἐδῶ σὲ κανέναν ὡπως περιμένα, οὔτε εἶναι δυνατόν ν' ἀρέση ὁ Μυιέρσον 'ς ἕνα ἄρρωστο γούστο.

Σοῦ μιλῶ πολὺ για ἄρρώστεια, ἴσως γιατί εἶμαι κ' ἐγὼ ἄρρωστος. Σὸν νὰ μὴ μου ἐφθανε ἡ γυναῖκα μου που δὲν μπορεῖ ἀκόμα νὰ συνειδίση τὸ κλίμα ἐδῶ και μετὰ τὸν τοκετό της, πότε λίγο, πότε πολὺ, — ὄλο ὑποφέρει, δὲν ξέρω κ' ἐγὼ ὁ ἴδιος τί ἔχω δὲν τὸν πέρασα γερὸς τὸ φρετινὸ χεμῶνα σάν πέρουσι. Μόνον τὸ κοριτσάκι μου εἶναι ὄλο ὑγείη και ἄρρωσι, τὸ δυστυχημένο ὅμως ποθεῖ τὸν ἥλιο που ἔχω με τὴν ἔλλειψι ἀπ' αὐτὸν τὸ χεμῶνα τούτο. "Ὁ Καρκαβίτας και ὁ Πορφύρας εἶναι ἡ μόνη μου συντροφιά. Χθὲς τούς εἶχα ἐδῶ ἔξω και εἶπαμε πολλὰ για σέ. Τί κῆμα νὰ μὴν περάσης νὰ σὲ ἴδοῦμε! "Ὁ Καρκαβίτας εἶναι τελευταῖα τελείως ἀπογοητευμένος και μελαγχολικός ὑπὸ τὰς περιστάσεις που ζεῖ. Τὸ πνεῦμα του θέλει κίνησι, ἂν μπορούσε νὰ του γράψῃς ἐπιθαρυντικά λόγια, χωρίς νὰ του κάμῃς ὑπανημιὸ ὅτι ξέρεις τὴν κατάστασί του ἀπὸ μένα. "Αλλά νὰ του πῆς: γιατί δὲ γράφει;

"Εγὼ ζῶ με τὴν μεγάλη ἔποχή τῆς Γερμανίας. Schiller, Lessgill και πρὸ πάντων ὁ Goethe μ' ἀνέκομβούν 'ς τὴ ζωῇ. Μὲ τὴν ὁδηγία τους γυρίζω και καταλαβαίνω τὸν Παρθενῶνα που ὑψώνεται ἀντίμου ἀπὸ τὸ πορθητὸ μου. Τελευταῖα ἔκμα δοκιμὴ νὰ μεταφράσω κάτι κομμάτια ἀπὸ τὸ Φάουστ. Τὰ διάβασα του Καρκαβίτα και του Πορφύρα και τούς ἄρεσαν. "Ἡ προσπάθει μου εἶναι νὰ τούς δώσω ὅσο μπορῶ δημοτικὴ ἐκφορῆ, ἔστω και με ἀπομάκρυνσι ἀπὸ τὸ κείμενο. "Ἄμα τελειῶσω κανένα ὄπως τὸ θέλω, θὰ σοῦ τὸ στείλω και θὰ σοῦ ζητήσω τὴ γνώμη σου. "Ὁ Γρουπάου βοῆεν ὅτι δίνω 'ς τὴν μετάφρασι πολὺ οἰκιακὸν χαρακτηρησὶ ὁ ὁποῖος δὲν ἀρμόζει σὲ μιὰ τραγωδία, ἀλλ' ἐγὼ θαρρῶ πῶς και 'ς τὸ πρωτότυπο ἡ γλώσσα του Φάουστ δὲν ἔχει διάλου τὸ feierlich. "Ἡ μήπως και γελιέμη; Τί λές εἰσὸν σάν πὸ κατάλληλος νὰ τὸ κῆνης προκειμένου περὶ τῆς μητοικῆς σου γλώσσας; Θὰ μ' ὑποχρέωτες νὰ μοῦ ἀπαντήσης, ἔπισες δὲ νὰ μοῦ γράψῃς ποιὰ σχόλια μπορεῖ νὰ με βοηθήσουν σὲ δυσνόητα μέρη. Σοῦ στέλλω ἀκόμη καιτὴ μιὰ σημείωσι μερικῶν ἀμφιβολιῶν που ἔγω κ' ἐπιζῶ ἄμα λάθης ἀρρῶ νὰ θελήσης νὰ με βοηθήσης.

Τὸ νὰ ἔλθω στὴ Γερμανία εἶναι ὁ μεγάλος πόθος μου ὁ ὁποῖος μου καταπνέ τὴν ἀνάγκη για τὸ μέλλον και τὴν ἀνέκδοσι του κοριτσιῦ μου. "Αλλά δὲν μπορῶ νὰ ἔξασφαλίσω μιὰ ἀνταπόκρισι ἀπὸ καμιά ἐπιμεοῖσι ἀπ' ἐδῶ, ὡστε νὰ μπορέσω νὰ ζῆσω αὐτοῦ. Τὸ εἰσῶμά μου με τὴ διαφορὰ του νομισματος που ἔχομεν ἐδῶ και με τὴν ἐλάττωσι που ἔπαθε ἀπὸ τὴς θεομητιες που ἔγιναν τὰ τρία τελευταῖα χρόνια στὴν πατρίδα μου, δὲν μᾶς ἀρκεῖ αὐτοῦ. "Ὅστε ποιὸς ἔξει πότε θὰ ξαναβωθῶμε!

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΙΔΡΥΘΗΚΕ ΣΤΗ 1903

ΒΓΑΙΝΕΙ ΔΥΟ ΦΟΡΕΣ ΤΟ ΜΗΝΑ

Ίδιοκτήτης, εκδότης και Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ταχυϊκοί συντάκτες: ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ, ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ, Γ. ΦΤΕΡΗΣ, ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΠΑΝΟΣ Α. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ, Α. ΣΤΕΪΝΜΕΤΖ

Γραφεία: Κολοκοτρώνη 25B

(Χαρτοπωλείο Γ. Ξανθουδάκη)

ΣΥΝΤΡΟΜΕΣ:

Για την Ελλάδα	}	δρ. 30	το χρόνο.
		» 15	το εξάμηνο.
		» 8	το τρίμηνο.
Για την Αγγλία & Αίγυπτο	}	£ 1	το χρόνο
		£ 0,10	το εξάμηνο
Για την Αμερική	}	\$ 5	το χρόνο
		\$ 3	το εξάμηνο

Και για τα άλλα μέρη 40 φρ. τη χρονιά.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΑΝΑΓΚΗ να λύσουμε μίαν άπορία, που γεννήθηκε από τη δήλωσή μας, πώς ο «Νουμάς», στην ημερομηνία λογοτεχνική του περίοδο, που μπαίνει από σήμερα, θ' αποκλείσει ολότελα την πολιτική από τις στήλες του. Ποιά πολιτική; μās πρώτονη. 1ης κομμουνική, την πολιτική της ημέρας, την επικαιρολόγη πολιτική. Η συζήτηση πάνω σε θέματα που έχουν κάπως γενικώτερο ενδιαφέρον, δεν μπορεί να αποκλειστεί, αφού μία τέτοια συζήτηση μπαίνει στον πλατύ κύκλο της κριτικής, που είναι κι αυτή παρακλάδι της

Είς την μητέρα σου σε παρακαλώ να είπης τα συλλυπητήριά μου και τους πολλούς χαιρετισμούς και να με συγχωρήσῃς που τόσο άργα σου γράφω κ' εσένα, όπως δεν έπρεπε. Ήθελα όμως να σου έγραφα έκτεταμένα και όχι έτσι τυπικά μόνον για να σε συλλυπηθώ, μα έτυχε εκτός από τις οικογενειακές μου φροντίδες να έχω και μερικές μεταφράσεις για το βασιλικό θέατρο, από τις οποίες κάτι κερδίζω.

Θά χαρώ πολύ να λάβω γράμμαξη σου μικρόν να μάθω τα κ α τ α Σ έ ν α. Πανδρεύθηκες ή όχι, ή πανδρεύεσαι προσεχώς; Άχ, έχει τόσες στενοχώριες όπως και χαρές ή παντρεία. Άλλά για ένα Γερμανό όχι τόσες δόσες για ένα Ρωμό. Να μπορούσες να καταλάβης πόσο στενή είναι εδώ ή ζωή μας, έμās ιδίως των λεγομένων φιλολόγων!

Σε χαιρετώ από όλη την καρδιά μου

Ο φίλος σου
Κώστας

λογοτεχνίας. Έτσι, ύστερ' από την εξήγηση αυτή, που, έλπίζουμε, να μην αναγκαστούμε να την ξαναδώσουμε, δε θα ξαφνιστεί κανείς άφραγκώτης μας, αν ιδεί στις στήλες μας ένα άρθρο, υπογραμμένο παντα, που να μην είναι αυστηρά λογοτεχνικό στην οσία, μα να μιλάει για το σοσιαλισμό λ. γ. ή για το μικροαστισμό ή για όποιο άλλο μεγάλο και γενικώτερο πολιτικό ζήτημα, από κείνη που συντηράζουμε σήμερα την άφθρόατην σκέψη.

ΣΤΟ ερχόμενο φύλλο θα σās δώσουμε τη «Λιλή» του Μήτσου Άνθιμη. Η «Λιλή» είναι ένα έρ ι σ τ ο κ ρ α τ ι κ ή (ή λέξη εδώ στην κυριολεξία της) γραμμένο δήγημα, που βγήκε κι αυτό από την εύγενη και πέννη του παλιού συνεργάτη του «Νουμά», του διαλεχτού μας Άνθιμη, που αν κεί χρονία μās είχε αφήσει, ξανάθε τελευταία, μ' ένα δήγημά του «Στό δρόμος», να μās δώσει δείγματα εύγλωττα του προδεδμένου δηγηματογραφικού ταλέντου του.

ΜΙΑ σελίδα αποκλειστικά για τους νέους θα κειμερώσουμε από το ερχόμενο φύλλο. Όποιος νέος έχει να δείξει κάτι, θα βρῖσκει τη σελιδ' αυτή άνοιχτή. Θάβει το σολονάρι τους. Κ' έτσι ο «Νουμάς», κρατώντας την παράδοσή του, θα ξεκολοδησει κάπως συστηματικώτερα τώρα, να βοηθηί τα νέα ταλέντα να ξεδηλώνονται.

ΒΑΡΙΑ, πολύ βαριά χτυπήθηκε ή εϊσταντική καρδιά του Ρήγα Γκόλφη. Ο άθερός του ο μικρότερος, ο λεβέντης αξιωματικός του πυροβολικού, Άντρη Δημητριάδης, σκοτώθηκε στην Ήπειρο, έχτελώντας σαν τίμιος στρατιώτης το χρέος του. Πιρηγική σε μία τέτοια συμφορά δε γωράει. Συντριμμένοι από το άγριο αυτό χτύπημα της Μοίρας, σούδουμε και μεϊς το κεφάλι μας να κλαίμε το παλληκάρι, το άληθινό παλληκάρι του Σκορῃ, που για πάντα το χάσαμε.

ΑΠΟ ΤΟΥΤΟ ΤΟ ΦΥΛΛΟ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

παύει να πουλιέται στα κίβσκια και στα βιβλιοπωλεία φύλλο φύλλο.

Θά στέλνεται μονάχα στους συνδρομητές του.

ΣΥΝΤΡΟΜΗΤΕΣ ΓΡΑΦΟΥΝΤΑΙ:

Στην Αθήνα: Στά γραφεία μας (Κολοκοτρώνη 25B) και στο «Αθηναϊκό Βιβλιοπωλείο (Σοφοκλέους 3).

Στις επαρχίες και στο έξωτερικό: Στους άνταποκριτές μας.